

Postanowienie z dnia 22 kwietnia 2004 r., II CZ 38/04

Dniem uiszczenia opłaty sądowej dokonanego za pomocą elektronicznego środka komunikacji jest dzień, w którym polecenie przelewu – mające pokrycie na rachunku zlecającego – wprowadzone zostało do urządzenia nadawczego w taki sposób, że bank mógł zapoznać się z jego treścią. Możliwość tę bank uzyskuje z chwilą odebrania polecenia przez jego urządzenie odbiorcze.

Sędzia SN Tadeusz Domińczyk (przewodniczący)

Sędzia SN Zbigniew Kwaśniewski

Sędzia SN Marek Sychowicz (sprawozdawca)

Sąd Najwyższy w sprawie z powództwa „P.”, S.A. w Z.G. przeciwko „E.”, sp. z o.o. w Zielonej Górze o zapłatę, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 kwietnia 2004 r. zażalenia powodowej spółki na postanowienie Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 3 grudnia 2003 r. uchylił zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 3 grudnia 2003 r. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze odrzucił kasację powoda od wyroku z dnia 26 września 2003 r., ponieważ przyjął, że wpis od kasacji powód uiścił w dniu 27 listopada 2003 r., tj. w dniu realizacji przelewu bankowego, podczas gdy termin do jego uiszczenia upłynął w dniu poprzednim.

W zażaleniu powód zarzucił błędne ustalenie dnia uiszczenia wpisu od kasacji, podnosząc, że polecenie przelewu wpisu od kasacji przekazał do banku prowadzącego jego rachunek przy użyciu elektronicznego systemu przetwarzania i transmisji danych w dniu 26 listopada 2003 r. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skierowanie przez stronę do banku prowadzącego jej rachunek polecenia przelania z tego rachunku określonej kwoty na inny rachunek bankowy stanowi czynność podjętą w ramach łączącej stronę z bankiem umowy rachunku bankowego. Zgodnie z zasadą swobody formy oświadczeń woli, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (art. 60 k.c.). Podstawę do wyrażania za pomocą elektronicznych nośników informacji oświadczeń woli składanych w związku z dokonywaniem czynności bankowych przewiduje szczególnie przepis – art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (jedn. tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.), zgodnie z którym dokumenty związane z czynnościami bankowymi mogą być sporządzane za pomocą elektronicznych nośników informacji, jeżeli zostaną w sposób należyty utrwalone i zabezpieczone.

W świetle powołanych unormowań nie ma przeszkód, żeby strona wydała bankowi prowadzącemu jej rachunek polecenie przelania z tego rachunku na rachunek bankowy sądu określonej kwoty tytułem opłaty sądowej, korzystając z elektronicznego środka komunikacji. Dokonanie takiej czynności nie wymaga zawierania przez stronę umowy z bankiem w przedmiocie możliwości dokonywania czynności bankowych za pomocą elektronicznych nośników informacji, jednak warunkiem jej dokonania jest dysponowanie przez stronę i bank odpowiednimi urządzeniami technicznymi oraz umiejętnością posługiwania się nimi, w szczególności w taki sposób, żeby dokument sporządzony za ich pomocą był należycie utrwalony i zabezpieczony.

W judykaturze ugruntowany jest pogląd, że w razie uiszczenia opłaty sądowej przelewem, za dzień jej uiszczenia uznaje się dzień przyjęcia polecenia przelewu przez bank, w którym zlecający ma swój rachunek, jeżeli przelew w dniu jego przyjęcia lub w terminie do uiszczenia opłaty miał pokrycie na rachunku zleceniodawcy. Okoliczność, kiedy bank wykonał polecenie przelewu, nie ma w tym wypadku znaczenia (np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1969 r., I PZ 76/68, OSNCP 1969, nr 9, poz. 167, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1983 r., III PZP 47/83, OSNC 1984, nr 7, poz. 110, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2000 r., I CZ 11/00, nie publ.).

Według art. 61 § 2 k.c., oświadczenie woli wyrażone w postaci elektronicznej jest złożone innej osobie z chwilą, gdy wprowadzono je do środka komunikacji

elektronicznej w taki sposób, żeby osoba ta mogła zapoznać się z jego treścią. Za dzień uiszczenia opłaty sądowej dokonanej za pomocą elektronicznego środka komunikacji należy zatem uznać dzień, w którym polecenie przelewu wprowadzone zostało do urządzenia nadawczego w taki sposób, żeby bank mógł zapoznać się z jego treścią (pod warunkiem, że w dniu tym lub w terminie do uiszczenia opłaty polecenie przelewu ma pokrycie na rachunku zleceniodawcy). Możliwość tę bank uzyskuje z chwilą odebrania polecenia przez jego urządzenie odbiorcze. Z istoty działania elektronicznych środków komunikacji wynika, że chwila ta, praktycznie rzecz biorąc, może być utożsamiona z chwilą wprowadzenia przez stronę polecenia do jej urządzenia nadawczego. Bez znaczenia dla terminu uiszczenia opłaty jest zaś, wynikająca np. z organizacji czasu pracy banku, rzeczywista chwila zapoznania się z treścią polecenia.

Z dokumentów złożonych przez powoda wynika, że zawarł on z Bankiem Handlowym S.A. w W., Oddział w Z.G. umowę rachunku bankowego, że miał zainstalowany system elektronicznej bankowości pod nazwą „Goniec”, że w dniu 26 listopada 2003 r. upoważniona przez powoda osoba, za pomocą tego systemu przekazała polecenie przelewu na rachunek Sądu Okręgowego w Zielonej Górze wpisu od kasacji w kwocie 1630 zł, że polecenie to w tym samym dniu o godzinie 15.16 Bank otrzymał i że w dniu tym polecenie przelewu miało pokrycie na rachunku zleceniodawcy. W tych okolicznościach należy uznać, że dzień 26 listopada 2003 r., tj. dzień w którym Bank otrzymał polecenie powoda przelania wpisu od kasacji na rachunek Sądu, jest dniem, w którym Bank mógł zapoznać się z treścią tego polecenia (art. 61 § 2 k.c.), a więc że jest to dzień, który powinien być uznany za dzień uiszczenia wpisu od kasacji.

Wobec powyższego zażalenie zasługuje na uwzględnienie (art. 393¹⁸ § 3 w związku z art. 397 § 2 i art. 386 § 1 k.p.c.).